

У ОВОМ БРОЈУ

ИНТЕРВЈУ СА ...

- АНОМ МИРКОВИЋ

РИЗНИЦА ДОГАЂАЈА

- ПОДРУЖНИЦА СМЕДЕРЕВО
- ЕФЕКТИ ПАНДЕМИЈЕ НА ОБРАЗОВНИ СИСТЕМ

ЛИЧНОСТИ/ ДОГАЂАЈИ КОЈИ НАС ИНСПИРИШУ

- НА ЗАЈЕДНИЧКОМ ПУТУ УЧЕЊА

ИЗ УГЛА ПЕДАГОГА

- ПРАЂЕЊЕ НАПРЕДОВАЊА УЧЕНИКА У МУЗИЧКИМ ШКОЛАМА
- О ВОЛОНТЕРИЗМУ
- БУДИТЕ АУТЕНТИЧНИ
- УТИЦАЈ МЕДИЈА

НАША ПРЕПОРУКА

- КЊИГА КОЈА НЕДОСТАЈЕ

Књига која недостаје Приручник за функционалну писменост

Светлана Томић - Београд, 2022, 228 страна

Књига под насловом „Књига која недостаје-Приручник за функционалну писменост“, ауторке Светлане Томић, представља круну вишедеценијског рада ауторке у изучавању и употреби српског језика. Ауторка, универзитетска професорка, водитељка креативних радионица, сарадница у медијима у књизи „даје упутства за писање само једне групе текста: састава, апстраката и резимеа, али и препричавања“.

Кроз дванаест поглавља књиге и прилога на крају приручника, ауторка нам открива у чему је тежина у писању, односно даје аргументе и начине на које писање може да се лакше изведе.

На једноставан начин ауторка нас у првом поглављу књиге упознаје са типовима писмености и даје теоријска објашњења за сваки тип писмености, као што је: алфанумеричка, функционална, читалачка, информациона, компјутерска, медијска, дигитална, друштвена. Графичка писменост представља први услов за правилно коришћење осталих врста писмености.

У другом, занимљивом, подстицајном и иновативном поглављу, даје нам одговор на питање шта значи бити функционално писмен. Ауторка наглашава да се за особу која уме да напише различите облике текстова, као што су: састав, извештај, белешке, поруке, зна да попуни административне обрасце, испуни анкете и сл, сматра да је функционално писмена. Како би ученици унапредили стил изражавања, ауторка наставницима саветује да од ученика траже да за одређене појмове нађу што више других појмова сличног значења.

У наредним поглављима ауторка нам открива да је писање тешко, јер представља истовремено и процес и производ. У настави се вештина писања сматра стеченом вештином, и зато се прескаче битан корак у писању, не развија се вештина писања писаног садржаја. Процес писања може да се разуме, а техника писања да се савлада једино када се разјасне и извежбају све радње писања (радње пре писања и радње током писања). Први текстови на којима се вежба морају бити краћи, а избор текстова увек треба осмишљавати према узрасту, интересовањима и потребама ученика. У млађим разредима, за почетак учења писања, ауторка препоручује кратке форме као што су: честитка, позивница, вест, похвалница и сл, не сме се одмах почети са писањем састава, јер је то дужи и сложенији текст.

У „Приручнику за функционалну писменост“, представљена је „мапа размишљања“ за писање, која је од велике користи за успешно учење када је потребно сажимање веће количине информација.

Кроз главну мисао текста осликава се карактер, начин рада, осећања, тј. главну мисао представља субјект текста, сматра ауторка. Идеје у тексту, потребно је да буду везане логичким путем, а општа логичка правила за израду плана текста су: склад, јединство предмета, пажљив избор делова, поступно развијање идеја, наглашава ауторка.

Интересантно запажање ауторка износи у петом поглављу када пише о страху од писања. Ауторка сматра да страх од писања не представља неспособност изражавања мисли, већ представља одустајање од изражавања сопствених мисли.

У наредном поглављу ауторка износи проблеме писања увода и закључка. Сматра да је увод део текста који је најбоље осмислити на крају, након написаног средишњег дела текста и закључка.

Увод има улогу путоказа за цео текст. Да би се добро написао увод, морамо правилно да разумемо тему писаног рада, да растумачимо главне идеје и испланирамо њихов редослед и организацију. Са друге стране, најбољи закључак је онај који не зауставља, не затвара текст, већ упућује на могућност размишљања о теми...

Параграфи, конектори, маркери су појмови о којима ауторка пише у наредним поглављима, а у нашим школама изостаје упознавање ученика са овим основним елементима писмености. Конектори и маркери повезују текст и сигнализирају специфичне односе између писца, поруке и читалаца.

Појам препричавања, технике писаног препричавања, апстракта и резимеа, као и

давање одговора на питање зашто се писање резимеа сматра најтежим задатком, ауторка објашњава и представља графички и табеларно.

Различите форме и вежбе за писање честитки, похвалница и потврда, разне табеле и простор за коментаре, чине само део богатог прилога приручника.

Овај приручник за функционалну писменост је уједно и дидактичко-методички приручник и као такав треба да нађе одјека у нашој педагошкој пракси, јер пружа велику помоћ учитељима, наставницима српског језика, стручним сарадницима, односно свим заинтересованим читаоцима у процесу стицања вештине писања и давања смерница за самосталан рад. За овладавање функционалне писмености битно је да се постепено сазнаје о свим корацима рада и да се сваки корак темељно вежба. Вештина писменог изражавања је неопходна у свим људским делатностима, а приручник који вам представљамо уз пажљиво читање уводних поглавља може помоћи да ову вештину унапредите.

ИЗДАВАЧ:

**ПЕДАГОШКО
ДРУШТВО СРБИЈЕ**

ГЛАВНИ УРЕДНИК: ЈЕЛА СТАНОЈЕВИЋ

РЕДАКЦИЈА: НАТАША ВЕСЕЛИНОВИЋ, МАЈА ВРАЧАР, БИЉАНА ДРОБЊАК, ТИЈАНА ЂОКИЋ, САЊА ЈУГОВИЋ, ИРЕНА МУЧИБАБИЋ, ДУШИЦА ЧОЛАКОВИЋ И СИНИША МИЛАК

САРАДНИЦИ: САШКА СТЕВАНОВИЋ, ТАМАРА МАНОЈЛОВИЋ, РУЖА ЈЕЛИЧИЋ, И КРЕАТИВНИ УЧЕНИЦИ ПОЛИТЕНИЧЕ ШКОЛЕ ИЗ СУБОТИЦЕ (АНЂЕЛА КОСТИЋ. ВЛАДА СРЕМАЦ, ИВАНА ВОЈНИЋ ПОРЧАР, АЛЕН ЊЕРШ БАКО И АЛЕКСАНДАР МАЦУРА)

ЛЕКТОР: МИЛЕНА РАЛЕВИЋ

ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК И ДИЗАЈН: АЛЕКСА ЕРЕМИЈА

ЕЛЕКТРОНСКО ИЗДАЊЕ; АДРЕСА ИЗДАВАЧА РЕДАКЦИЈЕ: ТЕРАЗИЈЕ 26, 11000 БЕОГРАД
СР – КАТАЛОГИЗАЦИЈА У ПУБЛИКАЦИЈИ НАРОДНА БИБЛИОТЕКА СРБИЈЕ, БЕОГРАД
ПЕДАГОШКЕ НОВИНЕ: ЛИСТ ПЕДАГОШКОГ ДРУШТВА СРБИЈЕ / ГЛАВНИ УРЕДНИК ЈЕЛА СТАНОЈЕВИЋ. –
ПРВИ БРОЈ ИЗАШАО 2013. (ЈУН)- ISSN 2955-9081 = ПЕДАГОШКЕ НОВИНЕ COBISS.SR-ID 98978828